

Góralski & Goss
LEGAL

BIULETYN 1/2018

SPIS TREŚCI

- **Nowe warunki techniczne w budownictwie**
r. pr. Daria Langer, Senior Associate *str. 2*
- **Konstytucja Biznesu**
adw. Magdalena Grykowska, Head of Litigation *str. 3*
- **Procedura odwoławcza w Prawie zamówień publicznych. cz. I – podmioty uprawnione**
r. pr. Przemysław Izdebski, Associate *str. 4*
- **Nowa ustawa o rynku mocy od 1 stycznia 2018 r.**
apl. radc. Dominik Hincz, Associate *str. 6*
- **Rejestr należności publicznoprawnych - nowe narzędzie do walki z dłużnikami**
adw. Paulina Rumińska-Bryła, Senior Associate *str. 7*
- **Znaczenie prawne absolutorium udzielanego członkom organów spółek kapitałowych**
apl. radc. Paweł Góra, Junior Associate *str. 8*
- **Nowelizacja KPA z perspektywy inwestora (cz. I)**
r. pr. Dominik Sypniewski, Senior Associate *str. 10*

AKTUALNOŚCI GGLegal

ZMIANY W USTAWIE O OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH - RODO

Od dnia 25 maja 2018 r. będą stosowane nowe przepisy regulujące zasady ochrony danych osobowych, które zastąpią obecnie obowiązującą ustawę. Dlatego najwyższy czas przygotować się na nadchodzące zmiany i wdrożyć je w swoich organizacjach.

Nasza Kancelaria prowadzi szkolenia dla przedsiębiorców w zakresie wdrożenia nowych przepisów, nasza pomoc obejmuje następujące czynności:

- Audyt prawny procesów i dokumentacji związanej z przetwarzaniem danych;
- Przygotowanie i wdrożenie wewnętrznej dokumentacji i procedur (kodeksów postępowania) związanych z ochroną danych osobowych;
- Szkolenia dla osób przetwarzających dane osobowe;
- Szkolenia dla osób pełniących funkcję Inspektora Ochrony Danych;
- Monitorowanie i bieżące informowanie o stanie prac nad projektem nowej ustawy o ochronie danych osobowych.

r. pr. Daria Langer
Senior Associate
daria.langer@gglegal.pl

NOWE WARUNKI TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE

W dniu 1 stycznia 2018 r. wejdzie w życie rozporządzenie z dnia 14 listopada 2017 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadzające w szerokim zakresie zmiany w odniesieniu do projektantów, wykonawców i deweloperów. Nowelizacja rozporządzenia objęła swoim zakresem działy dotyczące przepisów ogólnych, zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej, zabudowy i zagospodarowania budynków i pomieszczeń, wyposażenia technicznego budynków, bezpieczeństwa pożarowego oraz oszczędności energii i izolacyjności cieplnej.

W odniesieniu do parkingów w § 3 pkt 25 rozporządzenia dodana została definicja parkingu, którą stanowić ma wydzielona powierzchnia terenu przeznaczona do postoju i parkowania samochodów, składająca się ze stanowisk postojowych oraz dojazdów łączących te stanowiska. W myśl § 19 rozporządzenia, w przypadku parkingów liczących do 10 stanowisk postojowych dla samochodów osobowych włącznie, dopuszczalna odległość od okien pomieszczeń w budynku mieszkalnym przeznaczonych na stały pobyt ludzi wynosi 7 m. W odniesieniu do parkingu o takiej wielkości stanowiska muszą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 3 m od granicy działki. Niemniej jednak zachowanie tej odległości nie będzie wymagane w przypadku parkingów niezadaszonych, składających się z jednego albo dwóch stanowisk postojowych, lokalizowanych przy budynkach jednorodzinnych. Przedmiotowe ograniczenia dotyczą okien pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, co oznacza pomieszczenia, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny. Wskazać przy tym należy, że w przypadku stanowisk postojowych znajdujących się w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej minimalne odległości nie muszą być zachowane w przypadku niezadaszonych parkingów, składających się z maksymalnie dwóch stanowisk postojowych, jeżeli stykają się one z podobnymi, a więc niezadaszonymi parkingami dla samochodów osobowych na sąsiedniej działce.

Rozporządzenie wprowadza również zmiany do zasad dotyczących wyodrębniania miejsc do składowania odpadów. Nowum ostatniej nowelizacji rozporządzenia jest wprowadzenie nowej kategorii miejsc gromadzenia odpadów stałych. Będą to utwardzone place z nadziemnymi otworami wrzutowymi i podziemnymi lub częściowo podzielonymi kontenerami, składające się ze zbiorników podziemnych oraz nadziemnych koszy wrzutowych, umieszczonych na utwardzonym placu. Nowelizacja wprowadziła w ten sposób nową technologię składowania odpadów, ułatwiającą ich segregację.

Nowelizacja rozporządzenia odnosi się również do nowych wymogów w zakresie minimalnej powierzchni użytkowej mieszkań, tj. wszystkie nowo budowane mieszkania będą musiały mieć minimum 25 m² powierzchni użytkowej.

Należy również zwrócić uwagę na przepisy określające zasady sytuowania budynków. Rozporządzenie unormowało możliwość sytuowania obiektu w granicy działki budowlanej lub w odległości nie mniejszej niż 1,5 m, w przypadku gdy obowiązujący na danym obszarze plan miejscowy dopuszcza taką możliwość. Ma to wyeliminować w szczególności konieczność występowania przez inwestora z wnioskiem o odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych. Natomiast w przypadku budynku zwróconego ścianą z oknami lub drzwiami w stronę granicy działki budowlanej nie będzie on mógł być sytuowany w odległości 1,5 m od granicy lub bezpośrednio przy tej granicy bez uzyskania zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych.

Stosowanie się do nowych warunków technicznych nie dotyczy budynków, wobec których przed dniem wejścia w życie nowelizacji:

- został złożony wniosek o pozwolenie na budowę, odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego, wniosek o zmianę pozwolenia na budowę lub wniosek o zatwierdzenie zamiennego projektu budowlanego;
- zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę;
- została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub odrębna decyzja o zatwierdzeniu projektu budowlanego.

Góralski & Goss
LEGAL

adv. Magdalena Grykowska

Head of Litigation

magdalena.grykowska@gglegal.pl

KONSTYTUCJA BIZNESU

W listopadzie br. uchwalono rządowy projekt pakietu pięciu ustaw nazwany (aktualnie roboczo) Konstytucją Biznesu. Celem nowej regulacji jest stworzenie korzystnych i stabilnych warunków do wykonywania działalności gospodarczej oraz wzmacnianie gwarancji wolności i praw przedsiębiorców. Docelowo nowe przepisy miałyby zastąpić m. in. dotychczasową ustawę o swobodzie działalności gospodarczej.

Do najistotniejszych, w mojej ocenie, propozycji zawartych w projekcie należą:

- I. zmiana relacji między administracją a przedsiębiorcami – celem jest wprowadzenie m.in. zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy, zasady rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy czy zasady wolności w prowadzeniu biznesu (o ile w ten sposób nie są naruszane jakiegokolwiek zakazy lub ograniczenia funkcjonujące w porządku prawnym);
- II. wprowadzenie działalności nierejestrowej – w Konstytucji Biznesu przewidziano, że osoba fizyczna, prowadząca działalność na niewielką lub wręcz znikomą skalę (tj. miesięczne przychody z niej pochodzące nie przekraczają w żadnym miesiącu 50 % minimalnego wynagrodzenia), nie musi rejestrować tej działalności ani płacić z tego tytułu składek ZUS, pod warunkiem, że osoba ta nie prowadziła w ostatnich 60. miesiącach żadnej działalności gospodarczej;
- III. wprowadzenie tzw. „ulgi na start” – początkujący przedsiębiorcy będą musieli zgłosić się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w terminie 6 miesięcy od rozpoczęcia działalności (a nie 7 dni – jak to jest obecnie) – po tym okresie przedsiębiorca będzie mógł dodatkowo skorzystać z istniejącej obecnie ulgi, czyli tzw. „małego ZUS” w okresie następnych 24 miesięcy;
- IV. likwidacja zgód i licencji jako odrębnych form reglamentacji działalności gospodarczej;
- V. wydawanie przez organy administracji rządowej i centralnej poradników, napisanych prostym językiem – będą one w sposób praktyczny wyjaśniały przepisy dotyczące działalności gospodarczej, a przedsiębiorcy stosujący się do nich nie będą mogli z tego powodu ponieść negatywnych konsekwencji, np. na skutek kontroli;
- VI. osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą będzie mogła udzielić prokury – a opublikowanie informacji o pełnomocniku lub prokurencie w CEIDG będzie równoznaczne odpowiednio z udzieleniem pełnomocnictwa lub udzieleniem prokury na piśmie.

W ramach nowych przepisów postuluje się wprowadzenie katalogu podstawowych reguł tworzenia prawa gospodarczego w przyszłości. Jest to m.in. zasada dążenia do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych czy zasada ograniczenia obowiązków informacyjnych.

Celem proponowanych rozwiązań ma być usprawnienie administrowania i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz zmniejszenie ryzyka pomijania podstawowych zasad prawa gospodarczego przy wydawaniu przez organy administracji publicznej konkretnych rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przedsiębiorców.

Ustawa ma wejść w życie 1 marca 2018 roku, z wyjątkiem przepisów dotyczących „ulgi na start”, które zaczną obowiązywać 31 marca 2018 roku.

Powyższą regulację należy ocenić raczej korzystnie, niemniej nie stanowi ona jednolitej tendencji w odniesieniu do prac ustawodawczych prowadzonych w poszczególnych ministerstwach. Resort Sprawiedliwości pracuje bowiem obecnie nad przywróceniem w ramach procedury cywilnej przepisów odrębnych dla spraw gospodarczych, cechujących się podwyższonym rygoryzmem w zakresie m. in. terminów i prekluzji dowodowej.

r. pr. Przemysław Izdebski

Associate

przemyslaw.izdebski@gglegal.pl

PROCEDURA ODWOŁAWCZA W PRAWIE ZAMÓWIENI PUBLICZNYCH CZ. I – PODMIOTY UPRAWNIONE

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.), dalej zwana „ustawą Pzp”, w Dziale VI określa środki odwoławcze, które mają zastosowanie w postępowaniach przetargowych.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy Pzp z procedury odwoławczej może skorzystać:

- a. wykonawca – podmiot ubiegający się o uzyskanie danego zamówienia publicznego,
- b. uczestnik konkursu uregulowanego w art. 110-127 ustawy Pzp,
- c. inny podmiot, któremu przysługują środki odwoławcze w takim samym zakresie, pod warunkiem, że ww. podmioty:
 - mają interes w uzyskaniu danego zamówienia oraz
 - poniosły lub mogą ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp.

Interes w uzyskaniu danego zamówienia oznacza zarówno interes prawny, jak i faktyczny, można go pojmować jako interes faktyczny gospodarczy, a więc interes w zaoferowaniu swojego produktu na danym rynku¹. Interes w uzyskaniu danego zamówienia badany jest na chwilę wniesienia odwołania². Interes musi dotyczyć prowadzonego (trwającego) postępowania, nie może dotyczyć hipotetycznej możliwości uzyskania zamówienia w odrębnym postępowaniu, które nie zostało jeszcze wszczęte³.

Szkoda oznacza uszczerbek majątkowy lub niemajątkowy, jakiego doznaje poszkodowany w wyniku określonego działania lub zaniechania⁴. Zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie KIO 303/14: „Konieczność istnienia interesu w uzyskaniu danego zamówienia musi być, w świetle art. 179 ust. 1 Pzp, kwalifikowana poniesieniem bądź możliwością poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Sama przesłanka interesu nie jest zatem wystarczająca (tak przykładowo: wyrok KIO z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt KIO 1138/13). Dodatkowo, wykazywana przez odwołującego się szkoda musi pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym z uchybieniem przez zamawiającego przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych. Obowiązkiem odwołującego jest więc wykazanie, że „zarzucane zamawiającemu uchybienia skutkują w normalnym biegu zdarzeń poniesieniem lub możliwością poniesienia szkody przez odwołującego. Następstwo ma charakter normalny wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest zwykle następstwem określonego zdarzenia [...]”.

Za podsumowanie powyższych rozważań służyć może wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 11 stycznia 2017 r. w sprawach połączonych 2431/16 i 2436/16, w którym Izba stwierdziła, że „przepis art. 179 ust. 1 p.z.p. wymaga wykazania łącznego spełnienia przesłanek posiadania interesu w uzyskaniu danego zamówienia oraz wykazania możliwości poniesienia przez wykonawcę szkody w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów p.z.p. W świetle art. 179 ust. 1 p.z.p. podkreślenia wymaga, iż szkoda musi być wynikiem naruszenia przepisów ustawy przez Zamawiającego, co oznacza iż wykazywana przez Odwołującego szkoda musi pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym z uchybieniem przez Zamawiającego przepisom p.z.p. Przyjąć trzeba, iż szkoda (możliwość jej poniesienia bądź jej poniesienie) dotyczy sytuacji, gdy skutek naruszenia przepisów p.z.p., Odwołujący utracił możliwość wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej”.

Naruszenie przepisów ustawy Pzp przez zamawiającego powinno mieć wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zgodnie bowiem z art. 192 ust. 2 ustawy Pzp Krajowa Izba Odwoławcza „uwzględni odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia”.

Na podstawie natomiast art. 179 ust. 2 ustawy Pzp środki ochrony prawnej przysługują również organizacjom wpisanym na listę, o której mowa w art. 154 pkt 5 ustawy Pzp, jednakże wyłącznie wobec ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

1. Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 30.06.2010 r., KIO/UZP 1183/10, KIO/UZP 1184/10,

2. Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 13.01.2017 r., KIO 2443/16,

3. Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 14.01.2013 r., KIO 2887/12

4. Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16.02.2011 r., KIO 246/11.

Góralski & Goss
LEGAL

r. pr. Przemysław Izdebski

Associate

przemyslaw.izdebski@gglegal.pl

- O wpis na ww. liście, na podstawie art. 154a ust. 1 ustawy Pzp, mogą ubiegać się podmioty działające na podstawie przepisów o:
- izbach gospodarczych - ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1218);
 - rzemiośle - ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2016 r., poz. 1285);
 - samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców - ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców (Dz. U. z 1989 r. nr 35 poz. 194);
 - organizacjach pracodawców - ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r., poz. 2029 ze zm.);
 - samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa - ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725 ze zm.).

Listę tę prowadzi i ogłasza na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

apl. radc. Dominik Hincz

Associate

dominik.hincz@gglegal.pl

NOWA USTAWA O RYNKU MOCY OD 1 STYCZNIA 2018 R.

W dniu 8 grudnia 2017 roku Sejm przyjął poprawki Senatu, ustalając ostateczne brzmienie nowej ustawy o rynku mocy. Tworzony ustawą rynek mocy ma dać dodatkowe źródło wynagrodzenia dla państwowych koncernów energetycznych w zamian za gotowość do zaoferowania – w razie potrzeby – określonych mocy elektrowni.

UZASADNIENIE I ZASADY FUNKCJONOWANIA

Aktualne ceny energii na rynku hurtowym są tak niskie, że nie dają gwarancji na tyle wysokiego dochodu, by przedsiębiorstwa energetyczne stać było na odnowienie lub wybudowanie nowej elektrowni, w zasadzie niezależnie od technologii. Sytuacja ta jest spowodowana m.in. rosnącą popularnością odnawialnych źródeł energii, spośród których w Polsce najczęściej to farmy wiatrowe wygrywają konkurencję z najstarszymi blokami węglowymi. Skoro więc inwestycje w nowe, konwencjonalne źródła energii są nieopłacalne, wraz z zamykaniem najstarszych źródeł pojawia się groźba, że w ich miejsce nie powstaną nowe.

Rynek mocy, mający stanowić w założeniu mechanizm wsparcia dla elektrowni i firm energetycznych, wprowadza zatem dodatkowe źródło dochodu – tzw. opłaty mocowe. Jest to wynagrodzenie dla źródeł wytwórczych za to, że przez określony w kontrakcie czas, w razie potrzeby, np. niedoboru energii, będą dysponować odpowiednią mocą. Rząd spodziewa się, że firmy energetyczne, dysponując takim dodatkowym źródłem dochodów, będą w stanie sfinansować modernizację albo budowę nowych bloków.

Specjalne aukcje, na których będą wylaniane oferty na wysokość oczekiwanego wynagrodzenia za moc, zaczną się w grudniu 2018 r., kiedy to przewidziane zostały trzy aukcje na moc w latach 2021-2023. Od 2019 r. odbywać się będzie jedna aukcja rocznie na rezerwację mocy na pięć kolejnych lat. Aukcje będą wygrywać oferty najniższe.

SKUTKI ODCZUWALNE OD 2021 R.

Za wspomnianą gotowość do zapewnienia dostępności odpowiednich zasobów mocy w źródłach wytwarzających energię elektryczną zapłacić mają odbiorcy energii w formie tzw. opłaty mocowej doliczanej do rachunków za energię.

Z oceny skutków regulacji wynika, że łączne koszty rynku mocy w ciągu pobierania opłaty przez 10 lat od wejścia w życie zmian wyniosą prawie 26,9 mld zł, z czego dla odbiorców przemysłowych – 2,1 mld zł, dla sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dużych przedsiębiorstw niebędących odbiorcami przemysłowymi – prawie 15 mld zł, a dla gospodarstw domowych – prawie 7 mld zł.

Konsumenci odczują nową opłatę w swoich budżetach od 2021 r., a jej wysokość będzie zależna od wyników aukcji. Już teraz jednak Ministerstwo Energii szacuje, że wysokość nowej opłaty ukształtuje się znacznie poniżej poziomu 10 zł dla przeciętnego gospodarstwa domowego.

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

11 grudnia 2017 r. ustawę przekazano do podpisu Prezydentowi RP, zaś zgodnie z art. 107 wejdzie ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, a więc najpóźniej w połowie stycznia roku 2018.

Góralski & Goss
LEGAL

adw. Paulina Rumińska-Bryła

Senior Associate

paulina.ruminska@glegal.pl

REJESTR NALEŻNOŚCI PUBLICZNOPRAWNYCH NOWE NARZĘDZIE DO WALKI Z DŁUŻNIKAMI

Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności¹ wprowadza nowe narzędzie do walki z nierzetelnymi płatnikami – Rejestr Należności Publicznoprawnych (dalej: Rejestr). Przepisy wprowadzające to rozwiązanie zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2018 r.

Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W Rejestrze gromadzi się informacje o należnościach pieniężnych osób fizycznych (w tym tych prowadzących działalność gospodarczą), osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi oraz nierezydentów, podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem jest naczelnik urzędu skarbowego albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli należności te wynikają z (I) z dokumentu o charakterze podatkowym (a w tym z deklaracji lub zeznania złożonego przez podatnika lub płatnika, ze zgłoszenia celnego i innych), (II) ostatecznej decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, (III) z prawomocnego wyroku, postanowienia lub mandatu karnego wydanego na podstawie przepisów k.k.s.² lub k.k.³, (IV) z mandatu karnego wydanego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia bądź (V) bezpośrednio z przepisu prawa.

W Rejestrze umieszcza się dane dłużnika, oznaczenie wierzyciela, wysokość należności pieniężnej i odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, informację o odroczeniu terminu zapłaty należności pieniężnej, rozłożeniu jej na raty, wszczęciu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego, wstrzymaniu wykonania ostatecznej decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, wszczęciu postępowania administracyjnego, podatkowego albo sądownoadministracyjnego, wszczęciu postępowania w trybie nadzwyczajnym, wniesieniu sprzeciwu (o którym mowa poniżej), umorzeniu postępowania egzekucyjnego oraz o śmierci lub ustaniu bytu prawnego zobowiązanego. Nie każde zadłużenie stanowi jednakże podstawę do dokonania wpisu w Rejestrze. Organ prowadzący Rejestr ujawnia w nim bowiem dane tylko tych dłużników, których łączna kwota należności pieniężnych wraz odsetkami z tytułu niezapłacenia ich w terminie wynosi nie mniej niż 5.000,00 zł.

Przed wprowadzeniem do Rejestru powyższych danych, wierzyciel zobowiązany jest do doręczenia zobowiązanemu zawiadomienie o zagrożeniu ujawnieniem w Rejestrze, doręczając fakultatywnie stosowne upomnienie. Wpis do Rejestru nie może być wprowadzony wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu zawiadomienia, chyba, że wysokość należności pieniężnej, o której dane mają być wprowadzone do Rejestru, wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie jest niższa niż czterokrotna wysokość kosztów upomnienia.

Ustawodawca przewidział mechanizmy służące obronie samych zobowiązanych przed wpisem ich danych do Rejestru. Zobowiązanemu przysługuje bowiem prawo wniesienia sprzeciwu do wierzyciela w przypadku zagrożenia ujawnieniem w Rejestrze oraz w przypadku dokonania już samego wpisu. Prawo wniesienia sprzeciwu przysługuje od dnia doręczenia zawiadomienia o zagrożeniu ujawnieniem w Rejestrze, albo od dnia wprowadzenia do Rejestru danych, bez tego zawiadomienia i trwa do dnia, do którego te dane znajdują się w Rejestrze (wniesienie sprzeciwu nie stanowi podstawy do wykreślenia danych z Rejestru). Wniesienie sprzeciwu nie stanowi również przeszkody do wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej należności pieniężnej, o której dane są wprowadzone do Rejestru.

Na postanowienie wierzyciela o odmowie uwzględnienia sprzeciwu przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem wierzyciela, który wydał zaskarżone postanowienie.

Rejestr ma stanowić cenne źródło informacji nie tylko dla organów administracyjnych, ale również dla innych zainteresowanych (np. kontrahentów podmiotów wpisanych do Rejestru). Informacje udostępniane są bezpłatnie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest Rejestr.

Pomysłodawcy omawianego rozwiązania liczą na to, że pomoże ono przeciwdziałać opóźnieniom w zapłatach (umożliwi bowiem weryfikację kontrahenta jeszcze przed zawarciem z nim umowy), a jednocześnie zmobilizuje samych zainteresowanych do terminowych płatności z obawy przed ujawnieniem ich danych w Rejestrze.

1. Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz.U. z 2017 poz. 933).

2. Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (tekst jedn. Dz.U. z 2017 poz. 2226).

3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz.U. z 2017 poz. 2204).

apl. radc. Paweł Góra

Junior Associate

pawel.gora@gglegal.pl

ZNACZENIE PRAWNE ABSOLUTORIUM UDZIELANEGO CZŁONKOM ORGANÓW SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH

Od początku istnienia instytucji absolutorium (zwanej wcześniej w kodeksie handlowym¹ „pokwitowaniem”) dyskusyjna była kwestia jej znaczenia prawnego w zakresie odpowiedzialności członków organów spółek kapitałowych za wyrządzoną tym podmiotom szkodę. Nie jest i nie było bowiem jasne, czy udzielenie danemu członkowi organu absolutorium należy utożsamiać z materialnoprawnym zwolnieniem danego członka organu z odpowiedzialności cywilnej wobec spółki albo rezygnacją (o charakterze prawnoprocesowym) spółki z dochodzenia roszczeń w tym zakresie, czy też należy postrzegać je jako wyłącznie akt wewnątrz korporacyjny, niewywołujący skutków zewnętrznych w postaci utraty przez spółkę możliwości dochodzenia indemnizacji szkody od jej funkcjonariuszy albo jako czynność ekskulacyjną, która skutkuje jedynie zmianą rozkładu ciężaru dowodu co do winy członka organu w ramach powództwa odszkodowawczego. W szczególności kwestia ta nie była dotychczas przedmiotem analizy Sądu Najwyższego i nadal wywołuje kontrowersje wobec czego poniższa analiza stanowi jedynie jeden, zdaniem autora najbardziej trafny, z występujących w piśmiennictwie wariantów rozwiązania przedmiotowego problemu.

Przepisy kodeksu spółek handlowych nie zawierają definicji pojęcia absolutorium. W świetle poglądu wyrażonego w orzecznictwie udzielenie absolutorium stanowi „zatwierdzenie (akceptację) przez zgromadzenie wspólników (walne zgromadzenie akcjonariuszy) sposobu sprawowania funkcji i podejmowanych w związku z tym działań przez członków zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w poprzednim roku obrotowym jako zgodnych z przepisami prawa, postanowieniami umowy (statutu) spółki, dobrymi obyczajami oraz interesem spółki i jej wspólników (akcjonariuszy)”. W ten właśnie sposób wspólnicy bądź akcjonariusze wyrażają swoją aprobatę lub niezadowolony z pracy członków danego organu. W szczególności nie wynika z powyższego, by udzielenie absolutorium odnosiło się bezpośrednio do problematyki odpowiedzialności odszkodowawczej wobec spółki. Wydaje się również nie znajdować uzasadnienia stanowisko, że wola wspólników (akcjonariuszy) postanawiających o uchwaleniu absolutorium jest niedochodzenie roszczeń cywilnych od członków organów, gdyż udzielenie absolutorium dotyczy jedynie prawidłowości pełnienia przez nich obowiązków, nie zaś oceny, czy spełnione są przesłanki ich ewentualnej odpowiedzialności cywilnoprawnej.

Jak wynika z przytoczonej definicji absolutorium, przedmiotem dokonywanej przez organ właścicielski weryfikacji prawidłowości sprawowania mandatu w spółce jest zgodność postępowania jej funkcjonariuszy z prawem powszechnie obowiązującym, prawem wewnątrz korporacyjnym, dobrymi obyczajami i interesem spółki oraz wspólników (akcjonariuszy). Wymienione kryteria oceny nie pokrywają się jednak z przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej, do których w każdym przypadku zaliczyć należy także istnienie szkody i związku przyczynowego. Tym samym należy stwierdzić, że członkowie zgromadzenia wspólników (walnego zgromadzenia) udzielając absolutorium nie analizują wszystkich okoliczności, od których uzależniona jest skuteczność dochodzenia naprawienia szkody i nie ustalają zaistnienia przesłanek takiej odpowiedzialności.

Należy zwrócić również uwagę, że absolutorium zawsze zostaje udzielone w formie uchwały. W doktrynie zaś zgodnie przyjmuje się, że następstwem przyjęcia uchwały jest, z nielicznymi wyjątkami, powstanie obowiązku jej wykonania przez zarząd spółki. Dlatego też uzasadnione jest stanowisko, że w celu wywołania skutku w postaci wyrażenia woli przez spółkę oraz dokonania przez nią czynności prawnej w ujęciu przepisów kodeksu cywilnego niezbędne jest, z reguły, oprócz podjęcia stosownej uchwały przez wspólników lub akcjonariuszy, dodatkowe złożenie oświadczenia woli w zakresie tejże uchwały przez organ wykonawczy spółki, tj. zarząd, względnie przez mającego odpowiednie umocowanie pełnomocnika. Wobec powyższego uchwała organu właścicielskiego spółki kapitałowej wywołuje na ogół jedynie skutki wewnętrzne, wewnątrz korporacyjne, niewykraczające poza ramy struktury spółki, a zatem nie koresponduje to ze stawianą w piśmiennictwie tezą, zgodnie z którą udzielenie absolutorium zwalnia członka organu z odpowiedzialności odszkodowawczej wobec spółki. Wydaje się zatem, że fakt udzielenia absolutorium nie powinien być postrzegany jako zwolnienie z odpowiedzialności za szkodę, czy to w ujęciu materialnoprawnym, czy też procesowym, ponieważ tego rodzaju czynność prawna wymagałaby oświadczenia woli spółki, o skutku zewnętrznym i dokonanego przez jej organ wykonawczy.

W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, że okoliczność udzielenia członkowi organu absolutorium nie przekreśla możliwości dochodzenia przez spółkę odszkodowania za wyrządzoną przez niego szkodę. Uchwała w przedmiocie absolutorium nie ma bowiem bezpośredniej skuteczności w odniesieniu do stosunków zewnętrznych spółki, w tym odpowiedzialności cywilnoprawnej jej funkcjonariuszy za powstałą w majątku spółki szkodę, lecz jest jedynie wyrazem akceptacji wspólników (akcjonariuszy) względem sposobu wykonywania funkcji przez osoby zasiadające w jej organach.

1. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. Kodeks handlowy, Dz. U. 1934 nr 57 poz. 502 ze zm.)

2. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 122/15

apl. radc. Paweł Góra

Junior Associate

pawel.gora@gglegal.pl

Nawet przyjęcie powyższego stanowiska nie oznacza jednak, że instytucja absolutorium pozostaje bez znaczenia dla odpowiedzialności odszkodowawczej członków organów spółek kapitalowych. Nie budzi wątpliwości, że fakt jego udzielenia może zostać wykorzystany jako dowód w procesie odszkodowawczym, który może, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w całości, stanowić podstawę wyłączenia odpowiedzialności pozwanego członka organu spółki.

Zważywszy, że okoliczność udzielenia członkowi organu absolutorium stanowi potwierdzenie prawidłowego wykonywania przez niego sprawowanej funkcji, trudno byłoby jednocześnie przyjąć, że w ocenie współników lub akcjonariuszy działania takiej osoby były bezprawne, a tym bardziej zawinione. Dlatego też są podstawy, by uznać dopuszczalność podniesienia w procesie odszkodowawczym przez pozwanego funkcjonariusza spółki, że dowodem braku jego winy lub bezprawności jest pozytywna ocena, jaką uzyskał w zakresie swojej działalności od współników, w postaci udzielonego mu absolutorium. Zarzut uzyskania absolutorium mógłby zostać w takim przypadku uznany za okoliczność ekskulpacyjną, która nie miałaby skutku zwolnienia z odpowiedzialności, lecz powodowałaby przeniesienie ciężaru dowodu winy na spółkę i wskazywałby na brak bezprawności działań członka organu (por. art. 293 § 1 ksh oraz art. 483 § 1 ksh)¹. Spółka celem uzyskania wyroku zasądzonego odszkodowanie od członka zarządu, który uzyskał uprzednio absolutorium, musiałaby wykazać, że dany członek organu ponosi jednak winę w zakresie zdarzenia wywołującego szkodę, a jego działania, pomimo uzyskania absolutorium, pozostawały w sprzeczności z prawem. Uzasadnieniem dla takiej zmiany oceny postępowania funkcjonariusza mógłby być w szczególności fakt ujawnienia się nowych okoliczności, które nie były spółce (wspólnikom lub akcjonariuszom) znane w momencie udzielania absolutorium².

1. Tak również: B. Popielarski [w:] Zwolnienie członków zarządu z odpowiedzialności wobec spółki, Przegląd Prawa Handlowego 2001, Nr 6, s. 8-9, P. Błaszczyk [w:] Znaczenie prawne absolutorium w świetle odpowiedzialności cywilnej członków organów spółek kapitalowych, Przegląd Prawa Handlowego 2009, Nr 3, s. 22-31

2. Zdaniem niektórych komentatorów do ustalenia odpowiedzialności członka organu spółki po uzyskaniu przez niego absolutorium niezbędne jest zakwestionowanie faktów i dokumentów, na podstawie których uzyskał on absolutorium lub powołanie nowych faktów i dowodów (tak: S. Sołtyński (red.) Kodeks spółek handlowych, komentarz do artykułów 151-300, Tom II, s. 957, wyd. 2

dr Dominik Sypniewski
Senior Associate
dominik.sypniewski@gglegal.pl

NOWELIZACJA KPA Z PERSPEKTYWY INWESTORA (CZ. I)

Z perspektywy inwestora zarządzanie ryzykiem związanym z uzyskiwaniem pozwoleń administracyjnych wymaganych w ramach procesu inwestycyjno-budowlanego jest trudne. Terminy wydawania decyzji de facto są instrukcyjne, odpowiedzialność organu za zwłokę w wydaniu decyzji ma marginalne znaczenie, a przesłanki wydawania decyzji, choć nominalnie mają charakter związany, to w praktyce często są przedmiotem uznania administracyjnego. Kolejne reformy prawa budowlanego nie wprowadziły w tym obszarze istotnych zmian, jednak nowelizacja kodeksu postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a.), która weszła w życie w czerwcu 2017 r.¹ wprowadziła rozwiązania, które dostarczają inwestorowi nowych środków prawnych umożliwiających zmniejszenie ryzyka związanego z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych.

PRAWO BUDOWLANE A K.P.A.

Prawo budowlane wprowadza szereg rozwiązań proceduralnych stanowiących *lex specialis* wobec k.p.a. Co do zasady odrębność te mają na celu ochronę interesu inwestora i uproszczenie procedury. Przykładem takiego rozwiązania jest art. 35 pr. bud., który nakłada na organ obowiązek wydania pozwolenia na budowę jeśli inwestor spełni wszystkie przesłanki określone w ustawie, a także przewiduje, że jeżeli organ nie wyda decyzji w sprawie pozwolenia na budowę w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji, to organ wyższego stopnia wymierza temu organowi karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Biorąc pod uwagę, że status strony w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na budowę przysługuje właścicielom, użytkownikom wieczystym oraz zarządcą nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu, to uzasadnione jest stwierdzenie, że procedura przewidziana przez prawo budowlane jest korzystniejsza dla inwestora niż wynikająca z ogólnych przepisów procedury administracyjnej.

NOWELIZACJA K.P.A.: SZYBSZE ZAŁATWIENIE SPRAW

Mimo szczególnych rozwiązań które powinny oznaczać szybsze załatwienie sprawy, uzyskanie pozwolenia na budowę w ustawowym terminie w wielu miastach jest właściwie niemożliwe. Nowelizacja k.p.a. wprowadziła szereg mechanizmów, które wpłyną na skrócenie czasu załatwiania spraw. Wśród nowych rozwiązań jako najważniejsze należy wskazać:

- wprowadzenie instytucji ponaglenia, które umożliwi zaskarżenie bezczynności organu lub przewlekłości postępowania w sposób skuteczniejszy niż skarga na bezczynność organu,
- wprowadzenie ramowej procedury milczącego załatwiania sprawy, co może mieć wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa prawnego związanego z korzystaniem instytucji zgłoszenia budowy lub robót budowlanych,
- istotną modyfikacją procedury odwoławczej polegającą na tym, że strona może żądać wydania przez organ II instancji decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty, zamiast wydania decyzji przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia (tzw. decyzji kasatoryjnej),
- przyznanie stronom prawa do zrzeczenia się odwołania, dzięki czemu decyzje mogą się stać wcześniej ostateczne.

IMPLIKACJE PRAKTYCZNE

W historii prawa administracyjnego było już wiele „rewolucyjnych” zmian, które w praktyce nie miały aż tak wielkiego znaczenia, lub zostały po prostu zmiękczone przez urzędniczą praktykę. Czy podobny los spotka również nowelizację k.p.a.? W tym momencie trudno jeszcze odpowiedzieć, choć pierwsze doświadczenia pokazują, że rzeczywiście nowe rozwiązania w znaczącym stopniu ułatwią inwestorom zarządzanie ryzykiem. Jako niewątpliwy sukces należy uznać uzyskanie na rzecz klienta decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanej przez samorządowe kolegium odwoławcze przewidującej większe możliwości wykorzystania nieruchomości niż wskazał to organ pierwszej instancji. Podobnie należy ocenić instytucję ponaglenia, która w praktyce wydaje się że będzie działała podobnie jak wniosek o uzyskanie informacji publicznej, tj. umożliwi uzyskiwanie decyzji w sprawach obiektywnie niemających skomplikowanego charakteru w ustawowym terminie.

¹ Zob. ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017, poz. 935, dalej: „nowelizacja k.p.a.”)

Góralski & Goss LEGAL

ul. Domaniewska 32
02-672 Warszawa, Poland

kancelaria@gglegal.pl
www.gglegal.pl